

บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้คือ วัตถุประสงค์ในการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย วิธีวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้วิจัยจะเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ความทันสมัยของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ในจังหวัดนครราชสีมา ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้านคือ ด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน บุคลากร ชุมชนและการเงิน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อตอบคำถามต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันหรือไม่

2. เพื่อศึกษาว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันหรือไม่

3. เพื่อศึกษาว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันหรือไม่

4. เพื่อศึกษาว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันหรือไม่

5. เพื่อศึกษาว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีเพศต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันหรือไม่

6. เพื่อศึกษาแนวทางปรับปรุงสมรรถภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในงานต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน บุคลากร ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน

5. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีเพศต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารและครูอาจารย์ สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3,852 คน สุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 362 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลากแบบใส่กลับ (With Replacement)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ซึ่งถามเกี่ยวกับตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน วุฒิทางการศึกษา และเพศ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ในงานทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ จำนวน 20 ข้อ งานกิจการนักเรียน จำนวน 12 ข้อ งานบุคลากร จำนวน 15 ข้อ งานธุรการและการเงิน จำนวน 11 ข้อ

งานอาคารสถานที่ จำนวน 7 ข้อ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) ใหญ่ตอบแสดงความคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงสมรรถภาพของผู้บริหารด้านใดบ้าง และควรปรับปรุงอย่างไร

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามมาแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ดังวิธีการต่อไปนี้

1. คัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์
2. ลงรหัส
3. ลงข้อมูลในแผนความจำคอมพิวเตอร์
4. ใช้โปรแกรม SAS วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 คำนวณหาคาร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1

4.2 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นรายข้อ และรายองค์ประกอบ แล้วนำมาประเมินผลตามเกณฑ์การประเมินค่าความคิดเห็นของเบสต์ (Best, 1977 : 174)

4.3 คำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นรายข้อ และรายองค์ประกอบ

4.4 ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ในงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ระหว่างตัวแปร ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน วุฒิต่างการศึกษา และเพศ โดยใช้ t-test และระหว่างตัวแปร ประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

และหากพบว่าค่าเฉลี่ยประชากรอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการของคูกี (Tukey)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติต่าง ๆ สรุปผลของการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 6 ตำแหน่ง อยู่ในระดับสูง 2 ตำแหน่ง คือ ตำแหน่งงานธุรการและการเงิน และงานอาคารสถานที่ ตามลำดับ นอกจากนี้อยู่ในระดับปานกลาง คือ งานบุคลากร งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ
2. ระดับสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 6 ตำแหน่ง อยู่ในระดับสูงทุกตำแหน่ง คือ งานธุรการและการเงิน อยู่ในระดับสูงสุด และรองลงมาคือ งานอาคารสถานที่ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานวิชาการ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ
3. ระดับสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของครูอาจารย์ ตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 6 ตำแหน่ง อยู่ในระดับปานกลางทุกตำแหน่ง คือ งานธุรการและการเงิน อยู่ในระดับสูงสุด และรองลงมาคือ งานอาคารสถานที่ งานบุคลากร งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ
4. เปรียบเทียบระดับสมรรถภาพในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 6 ตำแหน่ง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน วุฒិทางการศึกษา และเพศ ปรากฏผลดังนี้

4.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้บริหารมีทักษะสูงกว่าในทุก ๆ ด้านดังนี้คือ ด้านงานวิชาการ ($P = 0.0013$) งานกิจการนักเรียน ($P = 0.0007$) งานบุคลากร ($P = 0.0001$) งานธุรการและการเงิน ($P = 0.0002$) งานอาคารสถานที่ ($P = 0.0002$) และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($P = 0.0026$)

4.2 ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0001$) โดยที่ผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี และระหว่าง 5-10 ปี มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระดับอื่น ๆ มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

4.3 ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานกิจการนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0001$) โดยที่ผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานกิจการนักเรียน สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระดับอื่น ๆ มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานกิจการนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

4.4 ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0010$) โดยที่ผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีทักษะต่อการบริหารงานบุคคล สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระดับอื่น ๆ มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานบุคลากร ไม่แตกต่างกัน

4.5 ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานธุรการและการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0001$) โดยที่ผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระหว่าง 5-10 ปี มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานธุรการและการเงิน สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระดับอื่น ๆ มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานธุรการและการเงิน ไม่แตกต่างกัน

4.6 ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0001$) โดยที่ผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี และระหว่าง 5-10 ปี มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานอาคารสถานที่ สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระดับอื่น ๆ มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน

4.7 ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0001$) โดยที่ผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งระดับอื่น ๆ มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไม่แตกต่างกัน

5. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่ำกว่า 12 ห้องเรียน และตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีวุฒิทางการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส คำนต่าง ๆ ทั้ง 6 คำน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส คำนต่าง ๆ ทั้ง 6 คำน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. ข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหาร

8.1 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อปรับปรุงสมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

8.1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากกว่าคำนอื่น โดยร่วมมือกับครูอาจารย์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทุกกลุ่มประสบการณสูงขึ้น

8.1.2 ผู้บริหารควรให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการกำหนดขอบข่ายงานคำนบริหารบุคลากร มีการระบุหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ให้บุคลากรในโรงเรียนได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถและความถนัด จะต้องมีการกำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติงานเต็มความสามารถ

8.1.3 ผู้บริหารควรให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการกำหนดเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณให้ฝ่ายต่าง ๆ

8.1.4 ผู้บริหารควรจัดเวลาในการสอนของครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงาน คำนธุรการและการเงินให้น้อยลง เพื่อจะได้มีเวลาไปปฏิบัติงานคำนธุรการและการเงินได้อย่างเต็มที่

8.1.5 ผู้บริหารควรร่วมมือหรือให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนหรือโครงการดำเนินงานวิชาการ และจะต้องกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด ต่อเนื่อง เพื่อช่วยแก้ปัญหาและกระตุ้นให้ผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ และมีการสรุปรายงานผลอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

8.1.6 ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องงานธุรการและการเงินเป็นอย่างดี สามารถควบคุมแนะนำเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และหากมีข้อขัดข้องจะต้องเป็นผู้ที่หาทางแก้ไขได้

8.1.7 ผู้บริหารควรมีมาตรการที่แน่นอนและเหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการขาดเรียนของนักเรียน และควรติดตามผลด้วยตนเอง

8.1.8 ผู้บริหารจะต้องเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ และช่วยเหลือสวัสดิการด้านต่าง ๆ แก่ครูอาจารย์ที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด

8.1.9 ผู้บริหารควรเชิญกรรมการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายแนวทางในการปฏิบัติงานของโรงเรียน วางแผนร่วมกันอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง หรือปีละ 1 ครั้ง

8.1.10 ผู้บริหารควรร่วมเวลาในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีโอกาสไปรวมกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

8.2 ข้อเสนอแนะของครูอาจารย์เพื่อปรับปรุงสมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

8.2.1 ผู้บริหารควรมีความรู้ในด้านการนิเทศการเรียนการสอนเป็นอย่างดี และควรจัดให้มีการนิเทศภายใน โดยให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดตารางกำหนดการนิเทศให้ชัดเจน และดูแลกำกับให้มีการปฏิบัติตามตารางอย่างสม่ำเสมอ นำผลการนิเทศในส่วนที่ต้องปรับปรุงแจ้งครูผู้สอน เป็นรายบุคคล

8.2.2 ผู้บริหารควรแบ่งสายงานให้ชัดเจน และแบ่งงานให้บุคลากรในโรงเรียนรับผิดชอบอย่างรอบคอบ รับผิดชอบ โดยยึดหลักความรู้ความสามารถ ความถนัด

เป็นเกณฑ์ในการแบ่งงาน และควรติดตามงานที่มอบหมายไปอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิด

8.2.3 ผู้บริหารควรเชิญผู้ปกครอง กรรมการศึกษา ผู้นำชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ มาประชุมร่วมกับครูอาจารย์ เพื่อชี้แจงนโยบาย ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวของโรงเรียน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อผู้เข้าร่วมประชุมได้ทราบและเข้าใจ และให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยควรประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

8.2.4 ผู้บริหารควรจัดทำโครงการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ เช่น โครงการประชุมสัมมนา อบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เฉพาะด้าน โครงการทัศนศึกษา

8.2.5 ผู้บริหารควรให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการด้านวิชาการให้ชัดเจน เพื่อครูอาจารย์จะได้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และมีการกำกับดูแลติดตามผลอย่างใกล้ชิด และนำผลการประเมินในส่วนที่ยังบกพร่องปรับปรุงให้ดีขึ้น

8.2.6 ในการประเมินความดีความชอบในรอบปี ผู้บริหารควรใช้ระบบคุณธรรม ควรมีหลักเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ชัดเจน แน่นนอน แจ่มแจ้งให้ครูอาจารย์ทราบและเข้าใจ ควรใช้รูปคณะกรรมการประเมินความดีความชอบ มีการบันทึกและรายงานผลเป็นเดือน

8.2.7 ผู้บริหารควรให้มีการจัดทำแผนงาน โครงการ ด้านอาคารสถานที่โดยเฉพาะ โดยให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผนและการติดตามผลการปฏิบัติงานและควรมีการแบ่งงานและมอบหมายงานไว้อย่างชัดเจน

8.2.8 ผู้บริหารควรพยายามจัดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นในโรงเรียนที่เป็นที่สนใจของชุมชน เพื่อชักจูงให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น

8.2.9 ผู้บริหารควรรหาแนวทางหรือวิธีการที่จะชักจูงให้ครูอาจารย์และนักเรียนได้ปรับปรุงตกแต่งห้องเรียนให้มีบรรยากาศน่าอยู่ ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ทำงานเป็นทีม และคอยดูแลเอาใจใส่อยู่เสมอ

8.2.10 ผู้บริหารควรเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรทุกฝ่าย และจัดบริการด้านสวัสดิการอย่างทั่วถึง ดำเนินการแก่ผู้กระทำผิดอย่างเที่ยงธรรม

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ในจังหวัดนครราชสีมา ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน บุคลากร ชุมชนและการเงิน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน ภูมิภาค การศึกษา และเพศ และผลจากการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า "ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีทัศนะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีทัศนะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุก ๆ ด้าน ดังนี้คือ ด้านงานวิชาการ ($P = 0.0013$) งานกิจกรรมนักเรียน ($P = 0.0007$) งานบุคลากร ($P = 0.0001$) งานชุมชนและการเงิน ($P = 0.0002$) งานอาคารสถานที่ ($P = 0.0002$) และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($P = 0.0026$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาตร แก้วลาย (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการ

มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกด้าน ณรงค์ สุทธิภักดี (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนที่เป็นจริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในงานด้านวิชาการ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน สำหรับ วราภรณ์ ปันลายนาค (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ วิชากร บัวหอม (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์สังกัดเทศบาลใน 14 จังหวัดภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกศลศ แกนอิน (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีทัศนะต่อระดับปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ทำให้มีความเข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2528 : 30-71) ได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งไว้ว่า ข้าราชการครูฝ่ายปฏิบัติการ (ป) มีหน้าที่รับผิดชอบทางด้าน การ

เรียนการสอนนักเรียนโดยตรง ส่วนข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน (บ) มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนทุกด้าน รวมทั้งดูแล ควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศงานต่าง ๆ ของโรงเรียนทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 18) กล่าวว่า ผู้ที่มีตำแหน่งและหน้าที่ต่างกัน อาจรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ต่างกัน เช่นเดียวกับทัศนคติของ ธงชัย สันติวงษ์ (2519 : 430) ที่ว่า บุคคลที่มีบทบาทหรือตำแหน่งต่างกัน เป็นสาเหตุทำให้การรับรู้ การตีความข้อมูลและข่าวสารแตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการวิจัยของ ซีโรเคอร์ (Schroder : 1970 : 5209A) พบว่า ผู้นำจะให้คะแนนเข้าข้างตนเองมากกว่าผู้ร่วมงาน ซึ่งตรงกับ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 11) ให้ทัศนะว่า คนเรามักจะเข้าข้างตนเองว่าดี ถูกต้อง แต่คนอื่นอาจจะมองเราไปในแง่อื่น ๆ ก็ได้ ผู้บริหารจึงประเมินผลการปฏิบัติงานในลักษณะที่เข้าข้างตนเอง จากสาเหตุดังกล่าวจึงน่าจะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า "ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" วิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหาร ในงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน ผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่แล้วปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมากกว่า 10 ปี และระหว่าง 5-10 ปี มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี ทั้ง 6 ด้าน

ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชากร บัวหอม (2531 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดเทศบาลใน 14 จังหวัดภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถภาพการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่วนครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ยกเว้น ด้านกิจการนักเรียน สำหรับ สมมาตร แก้วฉาย (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ส่วนครูประจำการที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานธุรการและการเงิน ประคิษฐ์ ระสิตานนท์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน บริหารงานด้านการงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ อุคม เอี่ยมสะอาด (ม.ป.ป. : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน ปฏิบัติงานด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน และงานด้านบริการต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ณรงค์ สีทธิภักดี (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนที่เป็นจริงที่ระดับ .05 ในด้านกิจการนักเรียน จากผลการวิจัยดังกล่าวแล้ว ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ ศิริบุรณ์ (2518 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ของครูใหญ่ไม่มีผลต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนแต่อย่างใด ส่วน ประเสริฐ ช่างษ์ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่ที่มีความแตกต่างกันในประสบการณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานโรงเรียนไม่แตกต่างกัน นอกจากนั้น ทวี มหามนตรี (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อชุมชน ในเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นด้านการจัดครูงานและประสานงานไม่แตกต่างกัน อุดม เอี่ยมสะอาด (ม.ป.ป. : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน ปฏิบัติงานด้านวิชาการ บุคลากร และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไม่แตกต่างกัน ส่วน ณรงค์ สิทธิศักดิ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนที่เป็นจริงไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน นอกจากด้านกิจการนักเรียน สำหรับครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนที่เป็นจริงและคาดหวัง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้จะเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์
 โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นว่า
 ผู้บริหารโรงเรียนควรรักษาสมรรถภาพในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้าน
 งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่
 และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
 ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์สูง อาจใช้เวลาในการบริหารงานด้าน
 ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเคยปฏิบัติงานและแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ มาก่อน
 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปีนั้น ยังมีความวิตกกังวลใน
 งานอยู่มาก ประกอบกับเพิ่งจบการศึกษาหรือเพิ่งเข้ารับตำแหน่ง การตัดสินใจแก้ปัญหา ต้อง
 การผลที่รวดเร็ว จึงทำให้ทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนแตก
 ต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมิตร คุณากร และคณะ (2519 : 139) กล่าวว่า
 คนเราเรียนรู้จากประสบการณ์ ดังนั้นผู้ที่ผ่านงานและมีประสบการณ์มากกว่า จึงน่าจะมีความรู้
 และความสามารถมากกว่า การทราบประสบการณ์ของคน จะช่วยให้คาดคะเนความสามารถ
 ของคนได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ซึ่ง ละเมียด ลิมอักษร (2516 : 56) ก็ได้ให้ความเห็นว่า
 ผู้ที่มีประสบการณ์มากจะช่วยให้รู้จักแก้ปัญหาให้สะดวกสบายขึ้น จนรู้สึกว่าปัญหานั้นลดน้อยลง
 ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์น้อยจะมีความวิตกกังวลและมีปัญหาอยู่เสมอ ซึ่งจะส่งผลให้สมรรถภาพ
 ในการบริหารงานอยู่ในระดับต่ำกว่าผู้ที่มีประสบการณ์สูง คำกล่าวนี้สอดคล้องกับ สุชา จันทน์เอม
 และสุรางค์ จันทน์เอม (2520 : 75) ที่อธิบายไว้ว่า การมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นย่อมเป็น
 เครื่องอบรมสั่งสอนให้บุคคลมีความรู้สูงขึ้น และความตึงเครียดทางอารมณ์ก็ลดลงไป สำหรับ
 สุนีย์ อีรดากร (2526 : 235) ให้ทัศนะว่า ประสบการณ์จะทำให้ความสนใจหรือความ
 คิดเห็นของคนแตกต่างกันไป เกี่ยวกับเรื่องประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารนี้
 อาจสรุปได้ว่า เวลาเป็นตัวชี้ที่สำคัญคือ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานสูง หรือ
 ปฏิบัติงานมานาน ย่อมส่งผลต่อการประสพผลสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียน เกี่ยวกับ
 เรื่องการใช้เวลาในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารนั้น จากผลการทดสอบสมมติฐาน

ชื่อนี้ น่าจะส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์มีทัศนะต่อการบริหารเวลาในการบริหารงานโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมิธ เคราส์ และแอทคินสัน (Smith, Krouse and Atkinson, 1967 : 173) ได้เสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้เวลาในการบริหารงานแต่ละประเภทดังนี้ การบริหารงานวิชาการ ร้อยละ 40 การบริหารงานบุคลากร ร้อยละ 20 การบริหารงานกิจการนักเรียน ร้อยละ 20 การบริหารงานการเงิน ร้อยละ 5 การบริหารงานอาคารสถานที่ ร้อยละ 5 การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ร้อยละ 5 ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 28) ก็มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ควรใช้เวลาในการบริหารงานโรงเรียนต่าง ๆ คือ ด้านงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 34.29, 17.14, 17.14, 14.29, 11.43 และ 5.71 ตามลำดับ ในโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 34.29, 17.14, 17.14, 14.29, 8.57 และ 8.57 ตามลำดับ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 37.14, 17.14, 14.29, 11.43, 8.57 และ 11.43 ตามลำดับ ซึ่ง เวลส์ (Wells, 1978 : 2333-A) ก็ได้ทำการวิจัยเรื่องงานในความรับผิดชอบที่สำคัญของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐโคโรราโด สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่เห็นว่างานในหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ซึ่งหมายถึงงานวิชาการ ครูใหญ่ควรใช้เวลาให้มากขึ้นเช่นกัน และนอกจากนั้น เสนาะ ดิเยาว์ (2516 : 200) ได้ให้ทัศนะเพิ่มเติมอีกว่า คนที่มีประสบการณ์มานาน มีส่วนทำให้ผู้นั้นมีความรู้ความสามารถยิ่งขึ้น ซึ่งน่าจะส่งผลให้ประสพผลสำเร็จในการปฏิบัติงานสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ แมคเคอร์เทน (McCurtain, 1989 : 41-A) แห่งมหาวิทยาลัยซานฟรานซิสโก ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และความสำเร็จของโรงเรียน ตามความเข้าใจของทีมงานการสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีสมรรถภาพสูง โรงเรียน

ของเขาก็จะมีความสำเร็จสูงด้วย ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในตำแหน่งที่ต่างกัน ส่งผลให้ทัศนคติของผู้บริหารและครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ที่มีต่อสมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหาร ในงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน ซึ่งผู้ที่มีประสิทธิภาพในตำแหน่งสูง จะทำให้มีความรู้และสมรรถภาพสูง และจะส่งผลให้การปฏิบัติงานหรือหน่วยงานประสบความสำเร็จสูงด้วย ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา จึงน่าจะเพิ่มสมรรถภาพทางความรู้ วิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (คงผลการวิจัยในตาราง 6) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ให้อยู่ในระดับสูง เพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า "ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่ำกว่า 12 ห้องเรียน และตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ ศิริวิบูลย์ (2518 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยพบว่า ขนาดของโรงเรียนไม่มีผลต่อสมรรถภาพการบริหารงานโรงเรียนแต่อย่างใด วราภรณ์ ปันฉายนาค (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารวิชาการโดยส่วนรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ ประยงค์ ชูรักษ์ (2531 : บทคัดย่อ)

ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ที่ควรปฏิบัติโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม เอี่ยมสะอาด (ม.ป.ป. : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ปฏิบัติงานด้านวิชาการ บุคลากร ธุรการ การเงินและพัสดุ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน บริการต่าง ๆ และความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ ประสงค์ ชูรักษ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ที่ปฏิบัติจริงโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ที่ปฏิบัติจริงโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และที่ควรปฏิบัติโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ สิโรตม์ มยุรภักดิ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน สนิท เห่งสุสิทธิ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ประถมศึกษา ที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาเกี่ยวกับครู หลักสูตร การเรียนการสอน การสนับสนุน การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา และชุมชนในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้จะเป็นเพราะ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ต่ำกว่า 12 ห้องเรียน มีจำนวน 291 โรงเรียน จาก 354 โรงเรียน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.20 จึงทำให้สภาพ ต่าง ๆ ของโรงเรียนคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะทรัพยากรในการบริหาร เช่น จำนวนครู อาจารย์ จำนวนนักเรียน จำนวนวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และอาคารสถานที่ ฯลฯ ทั้งนี้ เพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ให้การสนับสนุนทรัพยากรในการ บริหารทั้งคน เงิน วัสดุ อย่างเท่าเทียมกันตามเกณฑ์ขนาดโรงเรียนและจำนวนนักเรียน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2525 : 4) ได้กำหนด เกณฑ์มาตรฐานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป มีผู้ช่วยผู้บริหารได้ตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป และโรงเรียนประถมศึกษา ที่มี ขนาดต่ำกว่า 12 ห้องเรียน ไม่มีผู้ช่วยผู้บริหาร ดังนั้นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เป็นโรงเรียนขนาดเล็กเสียส่วนใหญ่ จึงทำให้ ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีผู้ช่วยเหมือน ๆ กัน ส่งผลให้ผู้บริหารต้องบริหารโรงเรียนในทุก ๆ ด้านด้วยตนเองเหมือน ๆ กัน ซึ่งหากผู้บริหารมีผู้ช่วยผู้บริหาร ช่วยบริหารงานหรือแบ่งเบา ภาระในการบริหารบ้าง ก็น่าจะทำให้สมรรถภาพด้านที่ยังไม่สูง สูงขึ้นก็ได้ หรืออาจเป็น เพราะว่าคุณบริหารโรงเรียนทั้ง 2 กลุ่มได้รับนโยบายในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาใน แนวเดียวกัน และนำไปปฏิบัติเหมือนกัน ใช้ระเบียบ คำสั่ง แนวปฏิบัติ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เหมือนกัน นอกจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ได้ผ่านการอบรม ตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามหนังสือสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ ศธ 1480/33409 ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2528 ตั้งในภาคผนวก 3 มาแล้วเหมือนกันทุกคน ซึ่งทำให้ผู้บริหารทุกคนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของ

ตนเอง และแนวทางในการบริหารงานโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งน่าจะส่งผลให้มีสมรรถภาพในการบริหารงานใกล้เคียงกัน ด้วยสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่า "ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ กันทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคชัย ไกรนรา (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หักกะของครูตอบทบทวนการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ไม่แตกต่างกัน ส่วน ทวี มหามนตรี (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อชุมชน ในเขตการศึกษา 6 พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ในการจัดรูปแบบ สำหรับ อุดม เอี่ยมสะอาด (ม.ป.ป. : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิต่างกัน ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับ ประดิษฐ์ ระสิคานนท์ (2528 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน ปฏิบัติงานในทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ยกเว้นคานรายงานและงบประมาณ นอกจากผลงานวิจัยดังกล่าวแล้วนั้น ยังมีผลงานวิจัยที่สนับสนุนอีก ดังเช่น สมมาตร แก้วลาย (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วน ณรงค์ สุทธิภักดี (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนที่เป็นจริงและที่คาดหวังไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ส่วนครูอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานโรงเรียนที่คาดหวัง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน สำหรับ ประเสริฐ ช่างงษ์ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่ที่มีความแตกต่างกันในวุฒิทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และ วิชากร บัวหอม (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดเทศบาลใน 14 จังหวัดภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถภาพการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันในด้านงานธุรการ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประดิษฐ์ ระสีตานนท์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน บริหารงานคานรายงานและงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ทวี มหามนตรี (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อชุมชน ในเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ปฏิบัติงานคานการวางแผน การ

ประสานงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 และค่าประเมิผลงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับ อุดม เอี่ยมสะอาด (ม.ป.ป. : บทคัดย่อ) ใ้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีวุฒิต่างกัน ปฏิบัติงานในด้านอาคารสถานที่แตกต่างกัน ส่วน สมมาตร แก้วลาย (2528 : บทคัดย่อ) ใ้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ครูประจำการที่มีวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนคานงานวิชาการ และงานบุคลากรแตกต่างกัน และผลการทดสอบสมมติฐานข้อนี้ก็ไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของ เสถียร เหลืองอร่าม (2526 : 34) กล่าวว่ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้คนมีความคิดแตกต่างกัน คือการศึกษา อบรม ส่วน สุพล บุญทรง (2523 : 43) ใ้แสดงทัศนะว่า การศึกษาอบรมเป็นส่วนสำคัญ อย่างยิ่งต่อพัฒนาการของมนุษย์ แม้บุคคลจะมีความสามารถทางสติปัญญาสูงจากพันธุกรรม แต่ ถ้าวาดโอกาสที่จะเรียนรู้ ความสามารถทางสติปัญญาจะไม่เจริญถึงขีดที่ได้รับมา สำหรับ พันธ์ ทัศนาศินทร์ (2521 : 6) ก็มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า คนที่มีการศึกษาสูงหรือ ใ้ได้รับการศึกษามาก โอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มีไ้มากกว่าคนที่ใ้ได้รับการศึกษาน้อย จาก ข้อคิดเห็นดังกล่าวนี้จะสรุปไ้ได้ว่า การศึกษา อบรม เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้คน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะ ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ใ้กำหนดหลักเกณฑ์การ เข้าสู่อำนาจแห่งผู้บริหารสถานศึกษาไว้ใน หนังสือสั่งการ ที่ ศธ 148/30779 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2530 ดังในภาคผนวก 2 ซึ่งสรุป ไ้ได้ว่า ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ จะต้องผ่านการสอบขอเขียนและประเมินผลการปฏิบัติงานและประสบการณ์เดิม และหลังจากนั้นผู้ผ่าน เกณฑ์ดังกล่าว จะต้องเข้าอบรมตามที่สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการจัดขึ้น จึงจะ เข้าสู่อำนาจแห่งผู้บริหารสถานศึกษาไ้ และสำหรับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

(2526 : 23) ก็ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารจะต้องมีวุฒิต่างค่าปริญญาตรี อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดให้มีการอบรมและประชุมผู้บริหารโรงเรียนอยู่เสมอ โดยเฉพาะโครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีหนังสือสั่งการ ที่ ศธ 1480/33409 ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2528 เรื่อง โครงการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ดังในภาคผนวก 3 และนอกจากนั้นยังมีการสนับสนุนให้ศึกษาต่อ จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ และจัดทำคู่มือปฏิบัติงานให้กับผู้บริหารทุกโรงเรียน การดำเนินการดังกล่าวทำให้ผู้บริหารโรงเรียน มีโอกาสพัฒนาศักยภาพและสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนเท่าเทียมกัน จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 กล่าวว่า "ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกัน" ผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีทักษะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ สุทธิภักดี (2531 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามที่ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์ที่มีเพศต่างกันมีทักษะต่อการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน นอกจากนี้ โชคชัย ไกรนรา (2524 : บทคัดย่อ) ก็ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของครูตอบหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ไม่

แตกต่างกันในงานบริหารวิชาการ งานบริหารกิจการนักเรียน งานบริหารธุรการและการเงิน และงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ส่วน สมมาตร แก้วลาย (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ครูประจำการที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันในด้านงานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สำหรับ โภคศิ์ แกนอิน (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหา การบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูอาจารย์ที่มี เพศต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ในด้านการจัดบริการแนะแนว การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน และการรายงาน การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการ สุขภาพอนามัย การบริการอาหารกลางวัน และการรับนักเรียนและการทำทะเบียนนักเรียน และ วิชากร บัวหอม (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ สังกัดเทศบาล ในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกันในด้านงานบุคลากร อย่างไรก็ตามผลงานวิจัยดังกล่าวแล้วนั้นไม่สอดคล้อง กับงานวิจัยของ โชคชัย ไกรนรา (2524 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทัศนะของ ครูคอบบาทการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหาร งานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันในงานบุคลากรคือ ทัศนะของครูชาย เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้ปฏิบัติมากกว่าทัศนะของครูหญิง ส่วน สมมาตร แก้วลาย (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ครูประจำการที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในค่านวิชาการ นอกจากนี้ โกศิศ แก่นอิน (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านการควบคุมความประพฤติและวินัยนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ วิชากร บัวหอม (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดเทศบาล 14 จังหวัดภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในค่านงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่วนครูอาจารย์ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 12) ได้กำหนดแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และพัฒนาบุคลากรโดยเน้นพัฒนาทั้งครูผู้สอนและผู้บริหาร โดยจะได้รับการพัฒนากันอย่างทั่วถึง ซึ่งน่าจะส่งผลให้ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ ได้เข้าใจถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ของตนเองและผู้ร่วมงาน ตลอดจนถึงแนวนโยบายในการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ทุกคนจะต้องปฏิบัติงานตามนโยบาย บทบาท อำนาจหน้าที่ ภายใต้ระเบียบ แนวปฏิบัติราชการ สิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่เป็นเพศชายหรือเพศหญิง ประกอบกับสังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนในประเทศไม่ว่าจะ

เป็นเหตุใด ขอมมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะผู้ประกอบการอาชีพครู จะมีความเสมอภาคในเรื่องเพศเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นช่วงที่กำลังศึกษาอยู่หรือช่วงที่ออกมาปฏิบัติงานแล้วก็ตาม ซึ่ง เอกชัย กัสซพันธ์ (2527 : 30) ได้กล่าวสนับสนุนไว้ว่า ในโลกยุคปัจจุบันนี้ ความแตกต่างในเรื่องเพศไม่เป็นอุปสรรคในการบริหารงาน ทั้งนี้เพราะมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้ทุกคนทำงานได้เท่าเทียมกัน จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

สมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน เป็นส่วนสำคัญยิ่งที่จะส่งผลให้การบริหารงานโรงเรียนเป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่ง ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาโดยตรง จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ และผู้บริหารทุกระดับได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา และทราบเป็นอย่างดีว่าควรจะต้องปรับปรุงแก้ไขพัฒนาในด้านใดเป็นลำดับต่อไป

ในฐานะที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่องนี้ จึงขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการตามแผน และการติดตามผลในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ กิจกรรมนักเรียน บุคลากร ชุมชนและการเงิน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และจะต้องกำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด ต่อเนื่อง มีการสรุปรายงานผลภาคเรียนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย นำปัญหาอุปสรรค

ที่ขอมาร่วมกันปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม มีความรู้ความเข้าใจ และสนใจในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน และควรศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการบริหารงานของตนเองและปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญและใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น ๆ จูงใจและให้ความร่วมมือกับครูอาจารย์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการนิเทศภายในอย่างมีระบบ นำผลการนิเทศมาประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่มีปัญหาทุกครั้ง

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรเชิญผู้ปกครอง กรรมการศึกษา ครูอาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องมาประชุมปรึกษาหารือเพื่อหามาตรการในการที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน การเกณฑ์เด็กเข้าเรียน และการควบคุมความประพฤติของนักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน จัดบริการแนะแนวในทุกรูปแบบ และส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนตามระบอบประชาธิปไตย สร้างเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด

1.5 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการกำหนดขอบข่ายของงานด้านบริหารบุคลากร ระบุน้ำหนักความรับผิดชอบ แบ่งงานใหญ่กลางกรในโรงเรียน รับผิดชอบ โดยยึดหลักความรู้ ความสามารถ และความถนัด เป็นเกณฑ์ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และช่วยเหลือสวัสดิการด้านต่าง ๆ แก่ครูอาจารย์ที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด ควรใช้ระบบคุณธรรมในการประเมินความดีความชอบในรอบปี และจัดโครงการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ

1.6 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณ และกำหนดเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณให้ฝ่ายต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน ควรจัดเวลาในการสอนของครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านธุรการและการเงินให้น้อยลง เพื่อจะได้ใช้เวลาในการปฏิบัติงานด้านธุรการและการเงินอย่างเต็มที่ หามาตรการในการสรรหางบประมาณมาใช้ในการบริหารงานอย่างเหมาะสม

1.7 ผู้บริหารโรงเรียนควรรหาแนวทางหรือวิธีการในการชักจูงให้ครูอาจารย์ และนักเรียน ได้ปรับปรุงตกแต่งห้องเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณโรงเรียน ให้มีบรรยากาศน่าอยู่ สวยงาม ร่มรื่น และดึงดูดใจ จัดให้มีเวรยามดูแลอย่างสม่ำเสมอ และควรมีความรู้เรื่องแนวปฏิบัติในการของบประมาณในการสร้าง ซ่อมแซมอาคารเรียน และอาคารประกอบเป็นอย่างดี

1.8 ผู้บริหารโรงเรียนควรเชิญกรรมการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ มาประชุมเพื่อรับฟังนโยบาย วางแผนในการพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน ใช้เวลาในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น จัดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นที่สนใจของชุมชนขึ้นในโรงเรียน เพื่อชักจูงให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนมีโอกาสไปร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

1.9 ผู้บริหารระดับสูงทั้งในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับชาติ ควรจัดอบรม ประชุม สัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์อย่างต่อเนื่อง และนิเทศติดตามผลอย่างใกล้ชิด เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คาดว่าจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์สูงขึ้น

1.10 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจัดทำแผนการนิเทศไว้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน และจัดให้มีการนิเทศในโรงเรียนอย่างทั่วถึง

1.11 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งและจัดสรรอัตรากำลังตามความต้องการของโรงเรียน

1.12 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรอัตรากำลังครูอาจารย์ให้เพียงพอ และควรจัดสรรตำแหน่งครู สนับสนุนการสอนเพื่อทำหน้าที่ทางด้านงานธุรการและการเงินโดยเฉพาะ โรงเรียนละอย่างน้อย 1 คน

1.13 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ อาคารเรียน อาคารประกอบ ให้โรงเรียนต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เพื่อประโยชน์

ในการพัฒนาการเรียนการสอนและสนองนโยบายในเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.14 โรงเรียนและหน่วยงานทุกระดับ ควรมุ่งเน้นมาที่การควบคุม กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

1.15 ผู้บริหารโรงเรียนน่าจะให้ความสำคัญกับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งอยู่ในอันดับสุดท้ายของทั้ง 6 งาน ให้มากขึ้น เพราะอาจจะส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ โดยเฉพาะผู้ที่ถูกคุกคามจากโจรผู้ร้าย และการถูกเรียกค่าคุ้มครอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา เป็นรายด้านโดยเฉพาะ เพื่อให้ทราบผลการวิจัยที่ลึกในแต่ละด้าน โดยเฉพาะด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และสามารถนำไปปรับปรุงสมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหารด้านนั้น ๆ ให้สูงขึ้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ แล้วนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น และนำผลมาปรับปรุงสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาให้สูงขึ้น

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่

2.4 ควรศึกษาสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องอื่น ๆ อีก เช่น กระบวนการบริหาร คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการติดตามผล และทักษะในการบริหาร คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิควิธี